

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2023 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie
w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia WSA

Andrzej Góraj (spr.)

Sędzia WSA

Ewa Radziszewska-Krupa

Asesor WSA

Michał Sułkowski

po rozpoznaniu w trybie uproszczonym w dniu 22 lutego 2023 r.

sprawy ze skargi Damiana Prędoty

na bezczynność Ministra Zdrowia

w przedmiocie rozpoznania wniosku z dnia 22 października 2022 r. o udostępnienie informacji publicznej

- 1. stwierdza, że Minister Zdrowia dopuścił się bezczynności w rozpoznaniu wniosku Damiana Prędoty z dnia 22 października 2022 r.;**
- 2. stwierdza, że bezczynność Ministra Zdrowia nie miała miejsca z rażącym naruszeniem prawa;**
- 3. oddala skargę w pozostałej części;**
- 4. zasądza od Ministra Zdrowia na rzecz Damiana Prędoty kwotę 100 (sto) złotych, tytułem zwrotu kosztów postępowania.**

**Na oryginalne właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem**

Kinga Krysik
Kinga Krysik
referent stażysta

UZASADNIENIE

W sprawie niniejszej postępowanie zainicjował w dniu 22 października 2022 r. Damian Prędoła wnosząc do Ministra Zdrowia, na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), zwanej dalej „ustawą o dostępie do informacji publicznej”, wniosek o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy zarezerwowano fundusze na wypłatę odszkodowań za ewentualne powikłania po tabletkach z jodkiem potasu? Jeśli tak, to w jakiej wysokości?
2. Ile kupiono jodku potasu? Ile kosztował zakup? Jaka jest nazwa tychże tabletek? Z jakiej firmy pochodzą te tabletki z jodkiem potasu? Proszę o podanie szczegółowego spisu nazw firm wraz z krajem pochodzenia.
3. Czy firmy farmaceutyczne, o których mowa w pytaniu nr 2, zostały zwolnione od odpowiedzialności za ewentualne powikłania? Z jakiego powodu?
4. Czy ulotki tabletek z jodkiem potasu są dostępne publicznie? Czy są one przetłumaczone na język polski? Jeśli tak, to czy istnieje możliwość zapoznania się z ulotką tabletki z jodkiem potasu?
5. Proszę o udostępnienie dokumentów urzędowych dotyczących ulotki tabletek z jodkiem potasu, o których mowa w pytaniu nr 4.
6. W jakich przychodniach/szpitalach/placówkach zdrowia publicznego itp. można lub będzie można otrzymać tabletkę z jodkiem potasu? Proszę o podanie szczegółowego spisu tychże placówek.
7. Czy lekarze byli szkoleni w sprawie podawania tabletek z jodkiem potasu? Jeśli tak, to w jaki sposób rozdysponowano fundusze na ten cel? Kto wspierał te szkolenia? Czy była to jakaś firma farmaceutyczna?
8. Jakie dowody bezpieczeństwa tabletek z jodkiem potasu posiada Ministerstwo Zdrowia? Czy wśród tychże dowodów są dokumenty urzędowe, czy tylko badania naukowe?
9. Proszę o podanie imion, nazwisk i funkcji pełnionych przez urzędników wchodzących w skład zespołu, który opiniował i zatwierdził tabletki z jodkiem potasu. Udzielić odpowiedzi w formie szczegółowego spisu.
10. Kto ocenił tabletki z jodkiem potasu jako bezpieczne dla społeczeństwa? Proszę o szczegółowe podanie instytucji publicznych oraz imion i nazwisk osób za to odpowiedzialnych.

11. Czy tabletki z jodkiem potasu są rozprowadzane po polskich szkołach? Jeśli tak, to których? Proszę o szczegółowy spis tychże placówek.

Pismem z dnia 8 listopada 2022 r., znak: PLD.0164.39.2022.MP, przesłanym na adres elektronicznej skrzynki ePUAP wnioskodawcy w tym samym dniu, Minister Zdrowia udzielił odpowiedzi na w/w wniosek z dnia 22 października 2022 r. W zakresie pytań nr 1, 2, 6, 7 i 11 Minister Zdrowia wskazał, że nie posiada wnioskowanych informacji, natomiast w stosunku do pytań wnioskodawcy oznaczonych numerami 3, 4, 5, 8, 9 i 10, Minister Zdrowia poinformował wnioskodawcę, że uznał, iż nie są to pytania dotyczące informacji publicznej.

W dniu 22 listopada 2022 r. Skarżący złożył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Ministra Zdrowia, skargę na bezczynność Ministra Zdrowia, tj. nierozpoznanie w całości ww. wniosku o udostępnienie informacji publicznej, tj. nierozpoznanie wniosku w zakresie pytań nr 3, 4, 5, 8, 9 i 10.

W treści skargi skarżący zarzucił naruszenie art. 1 ust. 1, art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 1, art. 10 ust. 1, art. 13 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej poprzez nieudostępnienie wnioskowanej informacji publicznej w pkt. 3,4, 5, 8, 9 i 10 wniosku z dnia 22 października 2022 r. w ustawowym terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku. W oparciu o w/w zarzuty skarżący wniósł o:

- 1) zobowiązanie Ministra Zdrowia do rozpatrzenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej z dnia 22 października 2022 r., w zakresie pytań nr 3, 4, 5, 8, 9 i 10, w terminie 14 dni od dnia doręczenia prawomocnego wyroku wraz z aktami sprawy.
- 2) stwierdzenie, że bezczynność Ministra Zdrowia nie miała miejsca z rażącym naruszeniem prawa,
- 3) wymierzenie Ministrowi Zdrowia grzywny w wysokości 900 zł,
- 4) zasądzenie od Ministra Zdrowia na rzecz Skarżącego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych prawem.

Minister Zdrowia pismem z dnia 7 grudnia 2022 r. (przesłanym na adres elektronicznej skrzynki ePUAP wnioskodawcy w tym samym dniu tj. 7 grudnia 2022 r.), uzupełnił odpowiedź udzieloną Skarżącemu w dniu 8 listopada 2022 r., w ten sposób, że:

1. odnosząc się do pytania nr 3 poparł stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 8 listopada 2022 r, zgodnie z którym odpowiedź na to pytanie nie jest informacją publiczną i uszczegółowił jednocześnie, iż odpowiedzialność podmiotów - firm farmaceutycznych czy wytwórców jest określona przepisami powszechnie obowiązującego prawa (ustawa Prawo farmaceutyczne i Kodeks cywilny);

2. odpowiadając na pytanie nr 4, 5, 8, 9 i 10 doprecyzował, iż Organ nie jest w posiadaniu wnioskowanych informacji:

- a. w zakresie pyt. 4 i 5: Minister Zdrowia poinformował, że nie posiada druku ulotek, gdyż nie opiniuje ani nie przygotowuje treści druków informacyjnych dla pacjentów. Ponadto procedura opisana w art. 4 ust. 8 ustawy Prawo farmaceutyczne nie nakłada na wnioskodawcę obowiązku załączania dodatkowych dokumentów, w tym i ulotek. W związku z powyższym nie istnieją żadne dokumenty urzędowe wytworzone w toku przedmiotowego postępowania odnoszące się do ulotek informacyjnych. Dodatkowo poinformował Skarżącego, że powyższe druki dostępne są w domenie publicznej, w tym m. in. na stronie internetowej wytwórcy, tj. TZF Polfa S.A.;
- b. w zakresie pyt. 8: Organ wskazał, że procedura uregulowana art. 4 ust. 8 ustawy Prawo farmaceutyczne, nie nakłada obowiązku składania tychże dowodów w toku postępowania. Wskazał także, że Minister Zdrowia nie jest podmiotem odpowiedzialnym za zbieranie dowodów bezpieczeństwa produktów leczniczych;
- c. w zakresie pyt. 9 i 10: Minister Zdrowia poinformował, że zgodnie z art. 4 ust. 8 ustawy Prawo farmaceutyczne zgodę na dopuszczenie do obrotu na czas określony wydaje minister właściwy do spraw zdrowia. Wskazany przepis regulujący przedmiotową procedurę nie zakłada powoływania dodatkowych zespołów z uwagi na fakt, że przedmiotowe przesłanki umożliwiające zastosowanie art. 4 ust. 8 ustawy Prawo farmaceutyczne tj. klęska żywiołowa lub inne zagrożenie życia lub zdrowia, są ekstraordynaryjnymi przypadkami, w których istotny jest czas reakcji Organu na przedmiotowe zdarzenia.

W odpowiedzi na skargę organ wniósł o jej oddalenie wskazując, że udzielił żądanej informacji.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1 § 1 i 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 137), sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę działalności administracji publicznej, sprawowaną pod względem zgodności z prawem, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej.

Skarga analizowana pod tym kątem zasługiwała co do zasady na uwzględnienie.

Wskazać należy, że ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej określa informację publiczną bardzo szeroko, jako każdą informację w sprawach publicznych. Zgodnie z jej art. 1 ust. 1 i art. 61 Konstytucji RP informację publiczną stanowi każda wiadomość wytworzona przez szeroko rozumiane władze publiczne oraz osoby pełniące funkcje publiczne, a także inne podmioty, które tę władzę

realizują bądź gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa w zakresie tych kompetencji. Ustawa powyższa nie definiuje pojęcia sprawy publicznej. W związku z tym, dla wyjaśnienia pojęcia sprawy publicznej, należy kierować się treścią art. 61 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo to obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa. Na prawo do informacji publicznej, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, składa się również uprawnienie do wglądu do dokumentów urzędowych, których definicja zawarta jest w art. 6 ust. 2 cytowanej ustawy. Tak więc informacją publiczną jest zarówno informacja o działalności organów władzy publicznej, jak i treść dokumentów i innych materiałów wytworzonych przez organy władzy publicznej i podmioty niebędące organami administracji publicznej, które na gruncie tej ustawy zostały zobowiązane do udostępnienia informacji, które mają walor informacji publicznej, treści wystąpień, opinii i ocen przez nie dokonywanych, niezależnie do jakiego podmiotu są one kierowane i jakiej sprawy dotyczą. Informację publiczną stanowi więc treść wszelkiego rodzaju dokumentów urzędowych, odnoszących się do organu władzy publicznej lub podmiotu niebędącego organem administracji publicznej, związanych z nimi, bądź w jakikolwiek sposób ich dotyczących. Są więc nią też m.in treści dokumentów i materiałów bezpośrednio wytworzonych przez organy.

Zgodnie zaś z art. 4 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności: organy władzy publicznej, organy samorządów gospodarczych i zawodowych, podmioty reprezentujące zgodnie z odrębnymi przepisami Skarb Państwa, podmioty reprezentujące państwowe osoby prawne albo osoby prawne samorządu terytorialnego oraz podmioty reprezentujące inne państwowe jednostki organizacyjne albo jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, podmioty reprezentujące inne osoby lub jednostki organizacyjne, które wykonują zadania publiczne lub dysponują majątkiem publicznym, oraz osoby prawne, w których Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub samorządu gospodarczego albo zawodowego mają pozycję dominującą w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej

zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 15 ust. 2.

Udostępnienie informacji publicznej jest czynnością materialno - techniczną. Żaden przepis prawa nie nakłada na dysponenta takiej informacji obowiązku nadawania tejże czynności szczególnej formy. Ważne także przy tym jest, że dostęp do informacji publicznej realizowany jest w pierwszej kolejności przez wgląd do dokumentów urzędowych (art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy). Oznacza to, że skarżący, zainteresowany uzyskaniem dostępu do wskazanej informacji swoje prawo do informacji publicznej może zrealizować, udając się do organu w celu zapoznania się z treścią tych dokumentów lub też może to nastąpić w inny wskazany przez skarżącego sposób, choćby poprzez wydanie kserokopii dokumentów. Ostatecznie to bowiem wnioskodawca określa formę, w jakiej organ ma mu udostępnić żadaną informację.

Tak więc organ administracji publicznej, lub inny podmiot o jakim mowa w art.4 ust.1 omawianej ustawy, rozpatrując wniosek o udostępnienie informacji publicznej mógł:

1. udostępnić żadaną informację bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku (art. 13 ust. 1),
2. powiadomić stronę w ww. terminie o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim informacja zostanie udostępniona, nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku (art. 13 ust. 2),
3. udostępnić informację zgodnie z wnioskiem - po upływie 14 dni od dnia powiadomienia wnioskodawcy o wysokości opłaty, związanej z dodatkowymi kosztami spowodowanymi wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia, które to powiadomienie winno nastąpić w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku (art. 15 ustawy),
4. odmówić udostępnienia żądanej informacji w drodze decyzji (art. 16 ust. 1 ustawy),
5. powiadomić pismem wnioskodawcę, iż żadana informacja nie ma charakteru publicznego,
6. powiadomić pismem wnioskodawcę, iż nie posiada żądanej informacji.

Bezczynność lub przewlekłość organu na gruncie ustawy o dostępie do informacji publicznej polega zatem na tym, że organ zobowiązany do podjęcia czynności materialno - technicznej w przedmiocie informacji publicznej, takiej czynności nie podejmuje m.in. z uwagi na błędne zakwalifikowanie żądanej informacji jako nie posiadającej przymiotu informacji publicznej, lub na tym, że organ "milczy" wobec wniosku strony o udzielenie takiej informacji.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy wskazać należało, iż jej istota sprowadzała się do oceny tego, czy informacje żądane we wniosku strony posiadają

charakter informacji publicznej, i czy odpowiedzi na zadane pytania zostały udostępnione w prawem zakreślonym terminie.

W pierwszej kolejności należało podkreślić, że nie budzi wątpliwości, iż w świetle przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej, podmiot do którego strona skierowała wniosek, jest organem zobowiązanym co do zasady do udzielenia żądanej informacji. Ta materia pozostawała z resztą poza sporem w niniejszej sprawie.

Zdaniem tut. Sądu również sporne treści oznaczone we wniosku strony, jako odnoszące się do szeroko rozumianej materii informacji o działalności organu władzy publicznej i dysponowaniu środkami publicznymi, można zakwalifikować jako informację publiczną (zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt notoryjny, że nauka prawa jak i judykatura, opowiada się przecież za szerokim rozumieniem pojęcia informacji publicznej). Powyższy wniosek pozostaje w zgodzie z poglądem wyrażonym w zbieżnej tematycznie sprawie przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, w uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie o sygn. akt II SAB/Wa 78/21 (z którego argumentami tut. Sąd w pełni się zgadza i traktuje je jak własne).

W świetle powyższego jako zasadna jawiła się konkluzja strony skarżącej, iż skoro organ udzielił odpowiedzi na pytania objęte skargą dopiero po jej wywiedzeniu, to w efekcie dopuścił się bezczynności w zakresie rozpoznania żądania wnioskodawcy.

Bez wpływu na powyższe pozostaje fakt, że przed wywiedzeniem skargi organ odpowiedział wnioskodawcy, że sporne pytania w jego mniemaniu nie dotyczą informacji publicznej, skoro przedmiotowy wniosek organu nie był poprawny.

W realiach faktycznych niniejszej sprawy nie zachodziła konieczność zobowiązania organu do rozpoznania spornej części wniosku. W odpowiedzi z dnia 7 grudnia 2022r. organ podał bowiem, że nie jest w posiadaniu wnioskowanych informacji. To swoje oświadczenie uwiarygodnił zaś w sposób przekonujący.

W treści w/powołanego pisma organ zawarł także odpowiedź na pytanie 3 wniosku, odsyłając do stosownych regulacji prawnych. W sytuacji zaś, gdy materia objęta wnioskiem została uregulowana w przepisach prawa, na pytanym podmiocie nie ciążył obowiązek przytaczania przepisów prawa, które co do zasady są dostępne dla każdego obywatela.

W tym stanie sprawy, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, uznając skargę za zasadną, orzekł jak w pkt. 1 sentencji wyroku na podstawie art. 149 §1 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r., poz. 259).

Tut. Sąd doszedł też do przekonania, iż stwierdzona bezczynność, nie jawiła się jako mająca cechy rażącego naruszenia prawa, o jakiej mowa w art. 149 § 1a ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Organ zareagował na wniosek

strony bez zbędnej zwłoki. Końcowa bezczynność jakiej dopuścił się pytany podmiot, spowodowana było zaś wyłącznie niewłaściwą interpretacją faktyczną i prawną. Nic nie wskazuje jednak na to, by wynikała ze złej woli organu, stąd też tutaj, Sąd nie uwzględnił żądania wymierzenia organowi grzywny i żądanie to oddalił w trybie art. 151 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto stosownie do dyspozycji przepisu art. 200 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

**Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem**

Kinga Krysik
Kinga Krysik
referent stażysta